

PROJECTSTUDIE 1
MUSEUM DE FUNDATIE
ZWOLLE, NEDERLAND

MAART 2014

ARCHITECT: BIERMANHENKET ARCHITECTEN
OPDRACHTGEVER: MUSEUM DE FUNDATIE
MONTAGEBEDRIJF: GRIEMINK KLAZIENAVEEN BV

PASSIE VOOR HEDENDAAGSE ARCHITECTUUR

“EEN TOPCOLLECTIE BEELDENDEN KUNST EN
AANSPREKENDE TENTOONSTELLINGEN BRENGEN IN EEN KWALITATIEF
HOOGWAARDIG GEBOUW, DAT WAS ONZE DOELSTELLING”

Museum De Fundatie in Zwolle is uitgebreid met een spectaculair ellipsvormig volume op het dak van het voormalig Paleis van Justitie. Het neo-classistische gebouw uit 1840 herbergt sinds 2004 de collecties van het Museum, met werken van onder andere Rembrandt, Saenredam, Turner, Monet, Rodin, Van Gogh, Mondriaan en Van der Leek. Daarnaast stelt het museum kleine, maar spraakmakende exposities samen. Onder directeur Ralph Keuning werden deze tijdelijke tentoonstellingen zo succesvol dat uitbreiding van het museum noodzakelijk werd.

HET CONCEPT - ART CLOUD

Bierman Henket architecten ontwierp een ellipsvormig volume dat is bekleed met 55.000 driedimensionale keramische elementen in de kleurnuances wit tot blauw. Deze Art Cloud, zoals de uitbreiding wordt genoemd, omvat twee open tentoonstellingsvloeren van samen 1.000 m². De totale capaciteit van het museum is daardoor verdubbeld. Aan de noordzijde biedt een enorme glaswand uitzicht over de oude binnenstad. Een centraal atrium boven de bestaande hal koppelt de nieuwe aan de oude museale wereld. Een glazen lift brengt bezoekers naar de verschillende tentoonstellings- ruimtes. Het opvallende volume torent boven

de Zwolse binnenstad uit en heeft zo'n sterke iconische uitstraling dat het beeld inmiddels de hele wereld rond gaat en de bezoekersaantallen boven verwachting zijn gestegen.

DE UITDAGINGEN

De realisatie van zo'n futuristische add-on boven het op dak hield heel wat uitdagingen in: een vrij beperkt budget, beperkte bouwtijd (16 maanden), werken in een beperkte, binnenstedelijke ruimte en het feit dat de draagconstructie - acht stalen kolommen op eigen fundering - dwars door het bestaande gebouw loopt, zonder dit al te zeer aan te tasten. Een andere uitdaging lag in het ontwerp zelf. Architect Henket koppelde in verticale

Foto: Pieter Henket

ARCHITECT: BIERMANHENKET ARCHITECTEN

Bierman Henket architecten ontwerpt hoogwaardige architectuur die zich op vanzelfsprekende wijze voegt naar gebruik en omgeving. Het bureau werkt aan de renovatie en transformatie van bestaande, veelal monumentale gebouwen. Er wordt een zorgvuldig evenwicht tussen traditie en moderniteit nagestreefd. Functionele helderheid en technische innovatie leiden tot duurzame gebouwen: met een minimale ecologische footprint en generaties lang bruikbaar en mooi.

www.biermanhenket.nl

Foto: Joep Jacobs

richting het klassieke, statische gebouw aan de vloeiende dynamiek van een eigentijdse uitbreiding.

Ook in het interieur contrasteren twee opvattingen: de klassieke aaneenschakeling van rechthoekige museumzalen beneden, versus de vloeiende open ruimtes in het ellipsvormige volume erboven.

DUURZAME MATERIALEN

Er werd wel degelijk rekening gehouden met een maximale verduurzaming van het gebouw. Zowel installatietechnisch als qua certificering van de gebruikte materialen. De keuze voor een traditioneel keramisch product in de gevelafwerking van het gebouw is heel bewust gemaakt. Samen met Koninklijke Tichelaar Makkum is een

eeuwenoud ambachtelijk product op een nieuwe manier in de gevel verwerkt.

De uitbreiding voldoet aan alle duurzaamheidseisen voor nieuwbouw: een zwaar geïsoleerde schil, energiearme verlichtingsarmaturen, WTW luchtbehandelingsinstallatie, LTV vloerverwarming en een grote daglichtopening op het noorden. De keramische gevelbekleding is een ambachtelijke, hoogst duurzame

materiaaltoepassing, die verder geen onderhoud behoeft. Door de voegen tussen de tegels wordt het regenwater afgevoerd waardoor de keramische elementen zelf niet vervuilen.

De Siniat-gipskartonplaat beantwoordt aan de nagestreefde duurzaamheid. Niet alleen moesten de platen slechts 50 km vervoerd worden, ze werden vervaardigd uit 100% gips en karton, dat oneindig recycleerbaar is.

DE WANDAFWERKING VAN DE GEBOGEN VOLUMES WERD DOOR GRIEMINK KLAZIENAVEEN BV GEREALISEERD MET BUIGZAME SINIAT GIPSKARTONPLATEN. VOORAL DE INTENSIEVE TECHNISCHE ONDERSTEUNING DOOR SINIAT WERD OP PRIJS GESTELD.

KENMERKEND: DE RONDE VORM

Het ligt niet voor de hand, maar de wandafwerking van de gebogen volumes werd door Griemink Klazienaveen BV gerealiseerd met buigzame Siniat gipskartonplaten. Volgens zaakvoerder André Griemink stak Siniat er bovenuit door hun intensieve technische

ondersteuning. Dat de Siniat platen 50 km verderop in Delfzijl gemaakt worden, was meegenomen. "Het resultaat mag gezien worden", aldus Bierman Henket architecten. "De vlakken zijn mooi glad en gebogen gerealiseerd. Dit mede

dankzij het pleisterwerk van HaBoVo Afbouwgroep uit IJsselmuide. We gebruikten glad pleisterwerk en werkten af met latex verf."

UIT HET LASTENBOEK:

2 x 15 mm stroken buigmultiplex kruislings bevestigd op afstandhouders, dampopen folie, 2 x 6 mm buiggipsplaat, 5 mm glad pleisterwerk.

HOE BUIGZAAM IS DE SINIAT GIPSKARTONPLAAT?

De mogelijkheden voor het buigen en monteren van de platen zijn beschreven in het schema rechts. De informatie dient als oriënterend te worden beschouwd.

- U kunt een straal van minimaal 300 mm realiseren. Wilt u een kleinere straal, dan neemt u contact op met Siniat voor nader overleg.
- Bij een grotere straal kunt u de plaat direct tegen het staalskelet aan buigen. Bij een relatief kleine straal buigt u de plaat voor op een mal (zie schema's rechts.)
- Een vochtige plaat buigt makkelijker dan een droge plaat. Na het opdrogen behoudt de plaat zijn nieuwe vorm. Het is belangrijk dat het bevochtigen aan de holle zijde gebeurt.

Schema's van buigen van platen op een mal:

